

Fráňa Šrámek: Stříbrný vítr (1910, upr. vyd. 1920)

Ratkin došel ke gymnazijní budově, bylo už sedm hodin, ale v několika oknech bylo tam dosud světlo; to bylo ve sborovně, a Ratkin měl chuť sebrati kameny a ta okna jedno po druhém vytlouci; ano, on rozuměl těm ozářeným oknům, trnul před nimi v nejhlubší úctě a chtěl jim poslati pouze svůj nadšený pozdrav.

Ohlížel se již po kamenech, když tu kdosi vyšel z gymnazijních vrat. Profesor Ramler. Ratkin zdravil. Ramler jej přešel, ale ihned se opět obrátil.

„Jste vy to, Ratkine? Dobře, že vás potkávám. Pojd'te se mnou, řeknu vám něco.“

Pohodil hlavou k ozářeným oknům sborovny.

„Vidíte?“

„Ano.“

Profesor Ramler byl zcela zřejmě rozčilen. Blýskal očima a hovořil zvláštním horkým hlasem; to bylo u něho, u klid'asa, překvapující.

„Znám vás, Ratkine, znám vás lépe, než si myslíte. Proto tu chci s vámi hovořit. Tam,“ ukázal za sebe ke gymnáziu, „jedná se právě o Zacha et consortes. Sboru se totiž nezdá, že by on byl sám navštěvoval takové místnosti. To už se ví, že navštěvoval. Ale i jiní prý. O vás se zatím ví, že jste jeho nejlepším přítelem. Bude se pátrati, vyslýchati – Tudy půjdeme, chci zajíti k Zachovi.“

„A co jste dělal tam u gymnázia?“ optal se náhle.

Ratkin okamžik neodpovídal.

Pak vzhlédl profesoru Ramlerovi pevně do obličeje a též on blýskal očima.

„Chtěl jsem ve sborovně vytlouci okna.“

Profesor Ramler položil mu ruku na rameno a zmírnil krok.

„Ano, takový jste vy, znal jsme vás. Máte potřebu vykřiknout. Zach, vy také. Rozumím tomu. Chápu to. Že se vám chce vykřiknout. Měl by tu zazníti takový výkřik a více mělo by se pod ním sesypat než několik oken. Mládí by mělo zavolat takovým výkřikem, který by se zabodl do prsou jako nůž. Po špičkách má se choditi kolem mládí, neboť tam, kde je skutečné, krásného života schopné mládí, tam se stále leží v bolestech; po špičkách chodit, a ne řinčeti železy. Mládí klesá a trpí, vstává a trpí. Spikli se proti mládí: zdraví se mrzačí, ranění se neobvazují a zbloudilým neukazuje se cesta –“

„Tak, právě tak by se jim to mělo říci!“ Ratkin sám se lekl svého výkřiku. A profesor Ramler byl teď poněkud zmaten.

„Vidíte, dal jsem se strhnouti. A nejsem už mlád. Nejsem už mlád.“ Smutnota zavála z jeho hlasu, i jeho úsměv byl smutný.

„Ostatně, není to asi ani úplně správné, co jsem řekl. Mládí má zápasit, netřeba mu však zápas ztěžovat. Mládí má zápasit, snad má i krváct z ran, padne-li, znova se vztyčovat, musí i leccos ztratit – jen dokud stále slyší z dalek svůj stříbrný vítr –“

„Stříbrný vítr?“

Ratkin se náhle udivil, hleděl si na cosi vzpomenout – – – stříbrný vítr – – – stříbrný vítr – –
Profesor Ramler se usmíval.

„Nevím, rozumíte-li mi, a nevím také, jak bych vám to jinak řekl, je to právě jen stříbrný vítr. Takové poselství nějaké krásné, slibování mámvivé odněkud z daleka... ne, není to tak... říci se to nedá – – Já – už – stříbrný vítr neslyším.“

Usmíval se opět smutně a zamlkl na chvíli.